

دستورالعمل نحوه غربالگری سلامت عمومی در کارکنان صنعت نفت

WI-10-02-OM

شماره سند:

● دستورالعمل حاضر توسط شورای تخصصی طب صنعتی و متخصصین طب کار در واحد سلامت کار و HSE در خصوص روش اجرایی نحوه غربالگری سلامت عمومی در کارکنان صنعت نفت تدوین شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت می باشد. این دستورالعمل هر چهار سال یک بار بازنگری خواهد شد.

تاریخ تهیه: ۱۳۸۵

شماره بازنگری: دو

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۶

زمان بازنگری مجدد: ۱۴۰۰

مشخصات مسئول مربوطه	تهیه کنندگان	تاییدکننده سیستم استاندارد	تأیید کننده واحد مربوطه	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	دکتر کیوان کرمی فر دکتر مرتضی داودی دکتر افشین بلوری دکتر هرمز حسن زاده	دکتر پیمان فریدنیا	دکتر کیوان کرمی فر	دکتر پیمان فریدنیا
امضاء				

مقدمه:

غربالگری سلامت (Health Screening) به عنوان یکی از روش‌های اصلی پیشگیری ثانویه و به معنای پایش وضعیت سلامت در افراد بدون علامت و سالم با استفاده از معاینات و تست‌های آزمایشگاهی یا پاراکلینیکی حساس، به صورت دوره‌ای در فواصل زمانی تعریف شده و معین می‌باشد. هدف اصلی از غربالگری سلامت، تشخیص زودهنگام بیماری‌ها در مرحله نهفته و پیش بالینی (Pre-Clinical) بوده به گونه‌ای که این تشخیص زودهنگام بتواند با دارا بودن فرصت کافی برای درمان موثر، باعث افزایش بقا و طول عمر شود. از آنجایی که هدف اصلی معاینات دوره‌ای کارکنان، حفظ و ارتقاء همه‌جانبه سلامت جسمی و روانی آنها بوده و سلامت عمومی نیز بخشی از سلامت کارکنان محسوب می‌شود، انجام غربالگری سلامت عمومی و پایش بیماری‌هایی نظیر دیابت، هیپرتانسیون، هیپرلیپیدمی و سلامت روان نیز از وظایف مراکز طب صنعتی می‌باشد. پیشگیری و کنترل زودهنگام بیماری‌هایی نظیر دیابت، بیماری‌های قلبی عروقی، هیپرتانسیون و... باعث حفظ بیشتر سلامت کارکنان و ممانعت از کاهش ناتوانی و کمک به افزایش بهره‌وری برای شاغل، جامعه و صنعت خواهد شد. به همین دلیل، شورای تخصصی طب صنعتی و متخصصین طب کار به منظور دستیابی هرچه بیشتر به اهداف غربالگری سلامت کارکنان صنعت نفت، این دستورالعمل را برای انجام غربالگری سلامت عمومی کارکنان صنعت نفت تدوین نموده است. در این دستورالعمل حداقل الزامات مورد نیاز جهت انجام غربالگری سلامت عمومی کارکنان صنعت نفت بیان شده و مراکز طب صنعتی را در نحوه برنامه‌ریزی و اجرای این محور کمک خواهد نمود.

هدف: ارائه چارچوبی مناسب و یکپارچه در انجام غربالگری سلامت عمومی کارکنان صنعت نفت

دامنه: کلیه مراکز طب صنعتی مناطق بیست‌گانه بهداشت و درمان صنعت نفت

منابع:

Screening Guidelines in:

1. US Preventive Service Task Force (UPSTF) (www.uspreventiveservicetaskforce.org)
2. Canadian Task Force on Preventive Health Care (CTFPHC) (www.canadiantaskforce.com)
3. American Cancer Society (www.cancer.org)
4. American Diabetes Association (www.diabetis.org)
5. National Cholesterol Education Program (NCEP)

قواعد کلی:

۱. ضروری است کلیه مراکز طب صنعتی، یک فرآیند و برنامه مدون جهت غربالگری سلامت عمومی در کارکنان تحت پوشش خود و با رعایت اصول و الزامات مندرج در این دستورالعمل تدوین نمایند.
۲. ضروری است غربالگری سلامت عمومی در کارکنان صنعت نفت همراه با معاینات دوره‌ای انجام شود.
۳. تمام بیماری‌ها قابل غربالگری نیستند بلکه فقط بیماری‌هایی قابل غربالگری می‌باشند که تمام شرایط زیر در آنها موجود باشند:

- سیر بیماری کاملاً شناخته شده باشد.
- بیماری، مرحله نهفته طولانی داشته باشد.
- در زمان تشخیص بیماری در مرحله نهفته، درمان موثری وجود داشته باشد.
- بیماری، شایع باشد.
- بیماری، موربیدیته و مورتالیتی قابل توجه در جامعه داشته باشد.

۴- مهم‌ترین بیماری‌های قابل غربالگری شامل بیماری‌های زیر می‌باشند:

سرطان سینه	دیابت نوع ۲
سرطان کولورکتال	هیپرلیپیدمی
سرطان دهانه رحم	چاقی
سرطان پروستات	COPD
سرطان پوست	گلوکوم زاویه باز
	هیپرتانسیون

نحوه انجام غربالگری سلامت عمومی:

غربالگری سلامت عمومی در معاینات کارکنان صنعت نفت بر اساس جدول زیر انجام می‌شود. غربالگری سلامت عمومی، فقط شامل آزمایشات سلامت عمومی و بدون در نظر گرفتن نوع شغل و مخاطرات شغلی و در کنار معاینات و آزمایشات اختصاصی هر شغل انجام می‌شود. بنابراین در هر معاینه دوره‌ای، علاوه بر انجام آزمایشات غربالگری سلامت عمومی، ضروری است آزمایشات و تست‌های پاراکلینیکی مخصوص هر شغل (معاینه بر اساس مواجهات و نوع شغل) نیز انجام گردد.

نام آزمایش / تست	توضیحات
CBC	یک تست پایه، سپس در هر معاینه تکرار شود.
U/A	یک تست پایه، سپس در هر معاینه تکرار شود.
Total Cholesterol, TG, HDL, LDL	یک تست پایه، سپس در هر معاینه تکرار شود.
FBS	یک تست پایه، سپس در هر معاینه تکرار شود.
PSA	یک تست پایه در سن ۵۰ سالگی، سپس هر سال تکرار شود.
Fecal Occult Blood Test (Immunochemical)	یک تست پایه در سن ۵۰ سالگی، سپس هر سال تکرار شود. *
CXR	فقط در صورت تشخیص پزشک و با توجه به علائم فرد تصمیم گیری شود.
EKG	یک تست پایه در همه افراد و سپس در ۳۵ سالگی تکرار گردد و سپس فقط به تشخیص و صلاحدید پزشک
ادیومتری	یک تست پایه، سپس : ۱- در صورت مواجهه با سر و صدای بالای ۸۵ دسی بل TWA سالیانه. ۲- در صورت مواجهه با سر و صدای بالای ۱۰۰ دسی بل TWA هر ۶ ماه. ۳- در غیر این صورت هر ۵ سال یکبار یا به تشخیص و صلاحدید پزشک
اسپیرومتری	یک تست پایه، سپس در صورت مواجهه با آلرژن / محرک‌های تنفسی و یا تشخیص پزشک تکرار شود.
حدت بینایی	یک تست پایه، سپس در هر معاینه تکرار شود.
Dental Visit	یک تست پایه سپس در صورت وجود امکانات در هر معاینه تکرار شود.
پاپ اسمیر در بانوان متأهل	از ۲۱ تا ۲۹ سالگی هر ۳ سال یکبار و از ۳۰ تا ۶۵ سالگی، پاپ اسمیر همراه با HPV Test هر ۵ سال
ماموگرافی	از ۴۰ تا ۵۴ سالگی هر سال یکبار و از ۵۵ سالگی به بعد در صورت کم خطر بودن هر دو سال یکبار
آزمون روان سنجی	در هر معاینه تکرار شود.

* تست سنجش خون مخفی در مدفوع باید با روش ایمونوکمیکال انجام شود تا دقت و صحت نتیجه منفی یا مثبت تست با درصد بالایی قابل اطمینان و صحیح باشد.

توجه: انجام آزمایشات ویتامین D (25OHD)، آزمایشات تیروئید (TSH) و آزمایشات اولیه کبد چرب (ALT، AST و AIKP) بر اساس توصیه‌ها و شواهد علمی موجود در زمان تدوین این دستورالعمل در همه افراد جامعه و بصورت معمول توصیه نمی‌شود و فقط بر اساس تشخیص پزشک درخواست و انجام می‌گردند.